

Nr 53

Av herr förste vice talmannen von Friesen, om inrättande av en lärostol i oligofrenologi.

(Lika lydande med motion nr 43 i Första kammaren)

Stockholm den 19 januari 1965

Bertil von Friesen

Nr 54

Av herr Jansson, om beredande av utbildningsmöjligheter vid Enskededalens sjukhus.

Frågan om en ökad läkarutbildning har upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling såväl som ett flertal utredningar befattat sig med problemet. Det oaktat föreligger alltjämt en stark eftersläpning i läkarutbildningen. I en motion vid 1964 års riksdag (II: 627) framlade den kommunistiska riksdagsgruppen synpunkter om att ett tredje undervisningsjukhus inom storstockholmsområdet borde förläggas till Söderort, antingen i anslutning till det planerade sjukhuset i Enskededalen eller till Huddinge-sjukhuset. Som bekant blev beslutet att förlägga det till Huddingesjukhuset. Motionen förde även på tal möjligheten av ett fjärde undervisningssjukhus och fann det önskvärt att staten utan dröjsmål borde inleda förhandlingar med Stockholms stad och Stockholms läns landsting om planeringen av Järvafältets sjukhus som undervisningssjukhus.

Riksdagen godkände utskottets utlåtande, som avvisade motionen med hänvisning till att 1963 års universitets- och högskolekommitté har uppdraget att undersöka var och hur ytterligare medicinska utbildningsanstalter skall anordnas. Enligt vår mening föreligger likväl skäl att erinra om den synnerligen besvärliga situationen inom området och om nödvändigheten av att ta till vara de möjligheter för en ökad utbildning, som trots allt föreligger.

Antalet medicine studerande växer glädjande nog. Men var och hur bereda dem utbildningsmöjligheter? I överenskommelsen mellan staten och Stockholms stad om förläggandet av det andra undervisningssjukhuset till S:t Görans förutsattes att förläggandet dit genom ombyggnaderna skall vara genomfört vid utgången av 1976. Det tredje undervisningssjukhuset i Hud-

dinge kan inte väntas bli klart förrän mot slutet av 1970-talet. Förslaget om att låta Enskedesjukhuset bli ett undervisningssjukhus avvisades. Sedan dess utarbetades planerna för detta sjukhus från förutsättningarna att detta *icke* skulle bli undervisningssjukhus. Stadsfullmäktige i Stockholm antog vid decembersammanträdet 1964 i princip byggnadskommitténs förslag till »Generalplan för Enskededalens sjukhus». Byggnadskommittén för Enskedesjukhuset förutsätter att detta successivt skall kunna tas i bruk från år 1970 och i sin helhet vara färdigställt 1973. Situationen är alltså följande: medicinarna står i kö till kurserna, och väntetider på upp till ett halvår är inte ovanliga. Det är nödvändigt att det blir möjlighet att dubblera kurserna eller förlägga en hel del av undervisningen i de kliniska ämnena till andra sjukhus. Detta sker redan genom att bl. a. psykiatrikerdeltagarna sprids ut på Södersjukhuset och S:t Eriks sjukhus. *Men Enskedesjukhuset som blir färdigt tre år tidigare än det som undervisningssjukhus förutsedda S:t Görän efter ombyggnaderna byggs utan utrymme för undervisningsmöjligheter.*

Frågan kan ställas hur de 125 svenska medicinare som nu studerar i utlandet skall få den kliniska undervisning som ger dem möjlighet att avlägga med. lic.-examen. Det kan också frågas varför hundratals medicine kandidater skall få sin med. lic.-examen uppskjuten med ett år eller mer för att de nödgas vänta på sina kurser.

Enligt min mening bör från statligt håll initiativ till åtgärder tagas som vid genomförandet av byggnadsplanerna för Enskededalens sjukhus *icke* lägger hinder i vägen för dess utnyttjande för undervisning i syfte att tillvarata de utbildningsmöjligheter som därmed på ett tidigare stadium i ökad omfattning skulle kunna erbjudas. Förhandlingar i frågan, som skyndsamt borde upptagas med Stockholms stad, förutsättes skall ha denna begränsade målsättning. Det är med andra ord både ekonomiskt fördelaktigt och rationellt att vidta här föreslagna åtgärder än att, sedan byggnaderna färdigställt, i efterhand företa ombyggnader och förändringar i syfte att söka tillgodose de växande behoven av undervisningssalar, arbetsrum o. d. för utbildningsändamål.

Med understrykande av betydelsen att inte lämna några åtgärder oprövade att främja läkarutbildningen vill jag med hänvisning till det anförda föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att frågan om möjligheterna att på sätt som förordats i denna motion uppnå utbildningsmöjligheter vid Enskededalens sjukhus skyndsamt prövas samt att förhandlingar i nyssnämnda syfte upptages med Stockholms stad.

Stockholm i januari 1965

Axel Jansson